

JAK ZACHOWAĆ SIĘ W CZASIE POWODZI

Woda jest jednym z najgroźniejszych żywiołów, największych statystycznie niszczycieli ludzkiego dobytku.

Powódź najczęściej spodziewana jest w okresie jesienno-zimowym oraz zimowo-wiosennym z powodu długotrwałych bądź intensywnych opadów deszczu albo z powodu szybkiego topnienia śniegów.

TELEFONY ALARMOWE

999 – Pogotowie Ratunkowe,

998 – Straż Pożarna,

997 – Policja

112 – telefon alarmowy dla użytkowników telefonów komórkowych,

Na terenie każdej gminy w sytuacjach kryzysowych całodobowy dyżur pełni **Gminne Centrum Reagowania**

Pamiętaj!

- nie uszkadzaj wałów przeciwpowodziowych;
- nie przejeżdżaj przez wały z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
- nie uprawiaj gruntu przy wałach w odległości co najmniej 3 m od wału;
- nie sadź drzew na wałach;
- nie uszkadzaj umocnień;
- nie stawiaj budynków, nie kop studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału.

PRZED WYSTĄPIENIEM POWODZI

PRZYGOTUJ SIĘ ZANIM CIĘ ONA ZASKOCZY!!!

- **Poznaj podstawowe pojęcia, związane z zagrożeniem powodziowym:**
  - ❖ **Pogotowie przeciwpowodziowe** wprowadza się, gdy poziom wody w rzece wzrasta do poziomu ostrzegawczego i nadal się podnosi.
  - ❖ **Alarm powodziowy** ogłasza się, gdy poziom wody zbliża się do stanu alarmowego.
- **Zorientuj się czy mieszkasz na terenie zagrożonym powodzią i czy twój dom położony jest powyżej czy poniżej powodziowych poziomów wody.**
  - ❖ Informacje takie najczęściej uzyskasz w **Gminnym Centrum Reagowania** w Urzędzie Gminy w której mieszkasz. To do jego zadań należy bezpośrednia ochrona ludności, mienia i środowiska przed powodzią.
- **Zapoznaj się z powodziowymi sygnałami ostrzegania i alarmowania.**
  - ❖ Może to być dźwięk syreny alarmowej lub inny sygnał zwyczajowo przyjęty na terenie gminy.
- **Znaj i rozróżniaj stany zagrożenia powodziowego** podawane w komunikatach radiowych i telewizyjnych takie jak: pogotowie powodziowe, alarm powodziowy.
- **Naucz domowników jak odłączyć zasilenie w energię elektryczną oraz dopływ gazu.**
- **Omów z rodziną plan zabezpieczenia się przed powodzią oraz jak będziecie się komunikować w przypadku zaistnienia zagrożenia, Domownicy, z uwagi na pracę i naukę, mogą być rozdzieleni.**
  - ❖ Określ punkt kontaktowy u najbliższej rodziny lub znajomych zamieszkałych na terenach nie zagrożonych.
- **Bądź przygotowany do ewentualnej ewakuacji, zapakuj dokumenty i najcenniejsze części dobytku.**
- **Zabezpiecz swój dom przed nadejściem powodzi (workami z piaskiem lub innymi materiałami), przywiąż przedmioty i urządzenia do stabilnych elementów, aby nie popłynęły.**
- **Przenieś wartościowe rzeczy na wyższe kondygnacje budynku i przygotuj tam warunki do ewentualnego bytowania domowników.**
- **Usuń z terenu posesji pojazdy i postaw je w bezpieczne miejsce.**
- **Usuń z najbliższego otoczenia wszystkie środki te, które mogłyby stać się źródłem skażenia- pestycydy i wszystkie chemikalia z piwnic, garaży i zabudowań gospodarczych.**
- **Zadbaj o zwierzęta – znajdź dla nich bezpieczne miejsce, pamiętaj by w chwili nadejścia powodzi nie były uwiązane i mogły same ratować swoje życie.**
- **Zapewnij zwierzętom paszę na co najmniej dwa, trzy doby.**
- **Zabezpiecz na wypadek nadejścia katastrofy i miej pod ręką przygotowane rzeczy dla rodziny: niezbędny zapas żywności i wody, ciepłe ubrania i obuwie, śpiwory i koce latarki z zapasowymi bateriami, przenośne radio, apteczkę pierwszej pomocy i niezbędne leki używane przez kogoś z członków rodziny.**
- **Omów z rodziną plan zabezpieczenia się przed kataklizmem. Upewnij się, że wszyscy członkowie twojej rodziny znają sposób postępowania na wypadek powodzi.**
  - ❖ **Szczególne uwage zwróć na dzieci.** Naucz je jak i kiedy wezwać policję, straż pożarną, straż gminną i inne służby ratownicze oraz jak dostroić radio do określonych częstotliwości.
  - ❖ **W czasie zagrożeń sprawdzaj jak radzą sobie Twoi krewni i sąsiedzi,** przede wszystkim zaś osoby starsze i niepełnosprawne. W miarę możliwości pomóż im zaplanować albo rozmieścić zapasy, z których będą korzystać. Skontaktuj się z lokalnymi władzami zajmującymi się opieką i zasięgnij informacji na temat pomocy dla osób starszych i niepełnosprawnych.
  - ❖ **Troszcz się o krewnych i sąsiadów.**

- ❖ **Ubezpiecz siebie i swój dobytek.**

W PRZYPADKU OSTRZEŻENIA O ZAGROŻENIU POWODZIOWYM

W czasie powodzi:

- Włącz radio lub telewizor i nasłuchuj komunikatów radiowych na temat pogody stanu wód i rozwijającej się sytuacji powodziowej.

Postępuj zgodnie z treścią komunikatów - nie zwlekaj !!!

- Jeśli możesz - odeślij dzieci i osoby starsze w bezpieczne miejsce, np. do rodziny, znajomych.
- Ustal sposoby kontaktowania się z rodziną.
- Zgromadź, w przypadku gdy woda staje się zanieczyszczona, niezbędne zapasy czystej wody. Wykorzystaj do tego celu wanny, zlewy, dzbany i inne posiadane w domu naczynia.
- Przenieś, o ile to możliwe, bardziej wartościowe rzeczy na wyższe piętra. Zabezpiecz parter, jeśli czas na to pozwala. Wykorzystaj do tego celu worki z piaskiem, folię lub inne materiały podręczne.
- Bądź w gotowości do wyłączenia wszystkich instalacji domowych (energia elektryczna i gaz).
- Jeżeli masz sprzęt pływający (pontony, łodzie), utrzymaj go w sprawności i używaj go wyłącznie podczas zagrożenia życia – prąd wody może porwać sprzęt wraz z osobami.
- Zgromadź w jednym miejscu przygotowane zapasy. Jeśli zostanie nakazane opuszczenie domów - nie zwlekaj, zrób to natychmiast. Słuchaj zaleceń służb porządkowych przez co zdecydowanie ułatwisz im pracę.
- Jeśli nie zdążyłeś ewakuować zwierząt, uwolnij je z pozamykanych; pomieszczeń Pamiętaj, że one też posiadają instynkt samozachowawczy i będą dążyć do opuszczenia zagrożonego rejonu.
- Nie wchodź, jeżeli nie jest to konieczne, do naniesionej przez powódź wody. Nie przekraczaj zwłaszcza nurtów wodnych.
- ❖ **Pamiętaj, że nawet 15-centymetrowa warstwa wody może cię przewrócić.** Nie próbuj także przejeżdżać przez wodę powodziową samochodem lub pozostawać w nim w przypadku jego unieruchomienia.
- Zgłoś się ochotniczo do pomocy w walce z powodzią. Do tego celu nie są potrzebne specjalne kwalifikacje. Twoja pomoc może się przyczynić do znacznego zminimalizowania strat spowodowanych powodzią. Informacje o tym gdzie możesz być potrzebny znajdziesz w Gminnym Centrum Reagowania,
- Stosuj się do zaleceń przekazywanych przez władze lokalne odnośnie sposobu postępowania,
- W miarę możliwości zapobiegaj tworzeniu się atmosfery paniki, bądź rozsądny, zachowaj trzeźwość umysłu - to połowa sukcesu.

Władze lokalne mogą wezwać do ewakuacji z obszarów szczególnego ryzyka, gdzie być może przebywasz.

PO SYGNALE DO EWAKUACJI:

Gdy zostaniesz powiadomiony o ewakuacji:

- zachowaj spokój,
- słuchaj uważnie,
- postępuj zgodnie ze wskazówkami.

- ❖ **Jeśli jesteś pewny, że masz jeszcze czas, skontaktuj się z rodziną, by powiedzieć im gdzie się udajesz i kiedy spodziewasz się przybycia.**
- ❖ **Wyłącz instalacje domowe (prąd, gaz i wodę),**
- ❖ **Zabezpiecz swój dom,**
- ❖ **Słuchaj radia,** lokalne stacje będą przekazywały informacje na temat ruchu na drogach.
- ❖ **Nie wchodź do niesionej przez powódź wody (pamiętaj, że nawet 15 cm fala wody może cię przewrócić),**
- ❖ **Jeśli musisz szybko zdecydować, co zabrać ze sobą, zabierz ze sobą:** środki medyczne, rzeczy na wypadek zagrożeń (latarka, baterie, radioodbiornik, zestaw pierwszej pomocy, woda butelkowana), odzież na zmianę, śpiwór, materac oraz poduszkę dla każdego członka rodziny, a także klucze od domu i samochodu.
- ❖ **Jeśli planujesz jechać samochodem w chwili wystąpienia zagrożenia,** zapoznaj się z różnymi drogami ewakuacyjnymi, które można wybrać i zapoznaj z nimi swoich najbliższych sąsiadów.
- ❖ **Pamiętaj o zabraniu telefonu komórkowego i ładowarki.** Nawet w przypadku nie opłaconych usług skontaktujesz się z numerem alarmowym **112**.
- ❖ **Dostosuj się do poleceń służb prowadzących akcję ratunkową i ewakuację,**

PO POWODZI:

- Słuchaj komunikatów radiowych i telewizyjnych, do opuszczonego domu powróć dopiero wtedy, kiedy terenowe władze ogłoszą, że jest to w pełni bezpieczne.
- Pozostań poza zasięgiem wód powodziowych (mogą być skażone) do czasu uzyskania zgody służb sanitarnych i technicznych
- Upewnij się, że budynek nie grozi zawaleniem, wchodź ostrożnie do domu, sprawdź czy fundamenty nie mają pęknięć lub czy nie ma innych widocznych uszkodzeń budynku.
- Otwórz okna i drzwi, aby przewietrzyć budynek. Uruchom ogrzewanie budynku.
- Jeśli masz ubezpieczony dom, przed przystąpieniem do usuwania skutków powodzi, jeśli to możliwe zrób fotografie bądź zapis wideo. Zdjęcia te będą dowodem dla firmy ubezpieczeniowej. Pomoże Ci to udokumentować straty. Wielkość strat powodziowych zgłoś niezwłocznie w firmie ubezpieczeniowej, aby nie stracić odszkodowania.
- Dopilnuj przed włączeniem instalacji w domu, żeby zostały sprawdzone przez fachowców.
- Zdezynfekuj przedmioty, podłogi, ściany, które miały kontakt z wodą powodziową (niesiony muł zawiera dużo bakterii chorobotwórczych i grzybów, co stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt).
- Wywietrz, wysusz i odmaluj zalane pomieszczenia.
- Wyrzuć żywność, która miała kontakt z wodami powodziowymi.
- Zwróć uwagę na zdrowie i bezpieczeństwo Twojej rodziny. Często myj ręce, korzystaj z wody i żywności dostarczonej przez służby komunalne, gminne, OC lub osoby z nimi współpracujące.
- **Przestrzegaj zasad higieny chroniących przed zakażeniem:**
  - gotuj zawsze wodę do picia, mycia naczyń, płukania owoców i warzyw jedzonych na surowo a także wodę do mycia zębów, surowe produkty pochodzenia zwierzęcego oraz warzywa traktuj jako zakażone i nie dopuszczaj do zetknięcia ich z produktami gotowymi do spożycia.
  - dbaj o czystość urządzeń sanitarnych, a zwłaszcza toalet – często je dezynfekuj i czyść odpowiednimi środkami.
  - Włącz się czynnie nawet, jeśli nie posiadasz żadnego sprzętu w likwidację skutków powodzi.